

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Билай В.И. Методы экспериментальной микологии [Текст] / В.И. Билай. – Киев: Наукова думка, 1982. – 552 с.
2. Василевский Н.И. Паразитные несовершенные грибы. Меланкониальные [Текст] / Н.И. Василевский, Б.П. Каракулин. – М.Л.: Академия наук СССР, 1950. – Т. 2: – 680 с.
3. Визначник грибів України. Т. 3: Незавершені гриби [Текст] / С.Ф. Морочковський, Г.Г. Радзієвський, М.Я. Зерова, І.О. Дудка, М.Ф. Сміцька та ін. – К.: Наук. думка, 1971. – 694 с.
4. Мельник В.А. Определитель грибов рода *Ascochyta* Lib [Текст] / В.А. Мельник. – 1-е изд. – Ленинград: Наука, 1977. – 246 с.
5. Пидопличко Н.М. Грибы – паразиты культурных растений. Пикнидиальные грибы [Текст] / Н.М. Пидопличко. – К.: Наук. думка, 1977. – Т. 3: – 232 с.
6. Флора споровых растений Казахстана. Несовершенные грибы. Сферопсидные [Текст] / З.М. Бызова [и др.]; под общ. ред. С.Р. Шварцмана. – Алма-Ата: Наука, 1967. – Т. V. Ч. 1. – 340 с.
7. Тетеревникова-Бабаян Д.Н. Грибы рода *Septoria* в СССР [Текст] / Д.Н. Тетеревникова-Бабаян. – Ереван: АН Арм ССР, 1987. – 479 с.
8. Цвелев Н.Н. Определитель сосудистых растений Северо-западной России [Текст] / Н.Н. Цвелев. – Санкт-Петербург: СПХФА, 2000. – 782 с.
9. Index of fungi. The global fungal nomenclator [electronic resource] / P.M. Kirk. – The CABI, 2003–2004. Режим доступа : <http://indexfungorum.org/Names/Names.asp>. – Date of access: 23.11.2011.

РЕЗЮМЕ

Кориняк С.І. Целомицети, зібрані у національному парку Прип'ятський.

Протягом вегетаційного періоду 2011 р. на території Національного парку «Прип'ятський» проведено роботу з ідентифікації целомицетів на рослинах у лісових фітоценозах. Досліджено 14 місць існування, де було зібрано 23 види рослин, які належать до 15 родин. На даних рослинах визначено 25 видів мікромицетів з 6 родів, більшість з яких є збудниками плямистостей листків та у випадку сприятливих для патогенна умов можуть становити потенційну небезпеку для деяких рослин охоронних територій.

Ключові слова: національний парк, целомицети, анаморфні гриби, патогени, хвороби рослин, плямистості листя.

SUMMARY

S. I. Koriniak. Coelomycetes having been collected at National park «Pripiatskij»

The work on identification of pathogen fungi at the territory of National park «Pripiatskij» at vegetation period of time 2011 was done. Fourteen places were observed where 23 species of plants from 15 families were collected. On those plants 25 species of Anamorphic fungi from 6 genera were identified. Many of them are agents of leaf spots and under the favorable conditions represent a dangerous for some plants of National park.

Key words: National park, Coelomycetes, anamorphic fungi, microscopic fungi, pathogens, deceases of plants, spots of leaf.

УДК 582.282 (477.52)

Ю.І. Литвиненко, А.С. Кравцов

КОПРОФІЛЬНІ АСКОМИЦЕТИ ДОЛИНИ р. ОЛЕШНЯ

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка

*Вперше проведені дослідження копрофільних аскомицетів долини р. Олешня (Сумська область). Копрофільні гриби представлені 32 видами з 16 родів, 9 родин, 5 порядків. За період 2010–2011 рр. відмічено 4 нових для України види – *Iodophanus difformis* (P. Karst.) Kimbr., *Podospora platensis* (Speg.) Niessl, *Sordaria humana* (Fuckel) G. Winter та *Thecotheus pelletieri* (P. Crouan et H. Crouan) Boud.*

Ключові слова: копрофільні гриби, *Ascomycetes*, *Iodophanus*, *Podospora*, *Sordaria*, *Thecotheus*, нові види, р. Олешня, Україна

Вступ. Незважаючи на значне різноманіття та поширеність у світовому масштабі, вивченню копрофільних грибів України досі приділялось недостатньо уваги. Між тим, вони є невід'ємною складовою гетеротрофного блоку майже всіх екосистем, розвиваючись на посліді багатьох видів тварин.

Найважливішим та найчисельнішим компонентом копротрофних екосистем є аскоміцети. Протягом довготривалої коеволюції ці гриби надзвичайно сильно пристосувалися до особливостей біології відповідних тварин, тому їх дослідження становить великий теоретичний і практичний інтерес. Копрофільні сумчасті гриби є зручними об'єктами, які допомагають дослідити організацію та функціонування природних грибних спільнот [5]. Як відзначає російський міколог В.П. Прохоров, копрофільні гриби «имеют большой теоретический интерес, в том числе как удобная модель изучения процессов формирования и развития экосистем. Они имеют также практическое значение, поскольку выполняют в природе роль деструкторов, служат источником питания для многих микофагов и микофилов» [2, с. 70].

Метою дослідження було вивчення видової різноманітності, систематичної структури та екологічних особливостей копрофільних аскоміцетів долини р. Олешня Сумського району Сумської області України.

Матеріали та методи досліджень. Вивчення копрофільних аскоміцетів проводилось протягом 2010-2011 рр. За цей період було зібрано та досліджено 45 зразків копром домашніх (корова, кінь, кріль) та диких (заєць, кабан, козуля, олень) тварин. Для виявлення та одержання плодових тіл грибів використаний метод вологих камер. Зразки інкубували строком до 30 діб. Виявлені види грибів ідентифікували за загальноприйнятою методикою із використанням різних визначників та деяких таксономічних обробок. Мікроморфометричні дослідження виконувалися на мікроскопі компанії Ningbo Sunni Instruments Co LTD «XSM-40» (об'єктиви 10, 40, 100). Амільодність апікального апарату та стінок сумок визначали у розчині Люголя.

Результати та їх обговорення. У результаті проведених досліджень в обстеженому регіоні було встановлено 32 види аскоміцетів, які належать до 16 родів, 9 родин, 5 порядків. Ці види розподіляються між чотирма класами відділу *Ascomycota*: *Pezizomycetes* (13 видів), *Sordariomycetes* (12), *Dothideomycetes* (5) та *Leotiomycetes* (2). У таксономічному спектрі порядків провідне місце посідають *Pezizales* (13 видів), *Sordariales* (11) та *Pleosporales* (5), число видів яких становить 90,6% від загальної кількості видів, виявленої у районі досліджень. Серед родин домінують *Ascobolaceae*, *Lasiosphaeriaceae* (по

7 видів) та Sporormiaceae (5 видів), які охоплюють майже 60% виявлених видів. У родовому спектрі найчисельнішими виявились роди *Sporormiella* (5 видів), *Podospora* та *Saccobolus* (по 4 види), *Iodophanus* і *Sordaria* (по 3 види).

Серед виявлених видів чотири є новими для території України. Це *Iodophanus difformis*, *Podospora platensis*, *Sordaria humana* та *Thecotheus pelletieri*. Аналіз літературних даних показав, що з названих видів *S. humana* та *Thecotheus pelletieri* характеризуються значною поширеністю. Локалітети їх зростання зареєстровані в багатьох країнах Азії, Європи, Південної та Північної Америки. Проте, на території наших досліджень *S. humana* виділена лише з єдиного зразка екскрементів оленя, а *Thecotheus pelletieri* – з одного зразка копром корови. На відміну від названих видів для *I. difformis* характерний значно вужчий ареал. Знахідки цього виду описані лише з декількох країн Європи, а також з поодиноких країн Азії та Північної Америки. Проте, в долині р. Олешня *I. difformis* неодноразово реєструвався на екскрементах корови та кози. З однієї знахідки на території досліджень відома також *Podospora platensis*, зареєстрована на екскрементах віслюка. Цей вид належить до доволі рідкісних аскоміцетів. Локалітети його знаходження на сьогодні обмежуються лише декількома країнами Європи та Америки.

Нами також виявлений ряд видів аскоміцетів, які ми відносимо до групи малопоширених в Україні. Це, зокрема, *Kernia nitida*, *Lasiobolus intermedius*, *Podospora pleiospora*, *Zygopleurage zygospora* та *Saccobolus citrinus*. Так, чотири перших види до останнього часу були відомі лише з території Кримського півострова [1]. Таким чином, нами вони наводяться вперше для континентальної частини України. Знахідка ж *S. citrinus* є першою в Лісостеповій зоні країни. Цей вид до наших досліджень був відомий в Україні з кількох місцезнаходжень на території Прикарпаття та Криму [3].

Аналіз можливої приуроченості копрофільних аскоміцетів до екскрементів певної тварини показав, що число видів грибів, які розвиваються на копромах різних видів тварин, суттєво варіює. Таксономічне різноманіття грибів в районі досліджень виявилось найвищими на екскрементах корови (20 видів). Кількість видів грибів на екскрементах інших тварин виявилась значно нижчою. Так, на посліді зайця зареєстровано 5 видів, на копромах кози – 4, на екскрементах коня та оленя – по 3 види. Найменш численними виявились аскоміцети на посліді кабана й віслюка – по 2 види, а також вівці – 1 вид.

Нижче наводимо список виявлених видів аскоміцетів, літературні цитування, поживні субстрати, інформацію про місце і час знаходження. Систематична приналежність видів наведена у відповідності з класифікацією, представленою в 10-му виданні «Ainsworth and Bisby's Dictionary of the Fungi» [6], назви видів та їх синоніми узгоджені з Міжнародною базою даних

з систематики грибів «CABI Bioscience and CBS Database of Fungal Names» [7]. Назви родів та видів грибів у межах роду подано в алфавітному порядку. Скорочення авторів таксонів грибів відповідають сучасному стандарту [7].

DOTHIDEOMYCETES

PLEOSPORALES

Sporormiaceae Munk

Sporormiella Ellis et Everh.

S. inaequalis S.I. Ahmed et Asad, Sydowia **21**: 291, 1968 [1967]. На екскрементах корови: с. Стецьківка, луки біля ставка, 24.08.2010.

S. intermedia (Auersw.) S.I. Ahmed et Cain ex Kobayasi, Bull. natn. Sci. Mus., **12**: 339, 1969. На екскрементах зайця: околиці с. Стецьківка, мішаний листяний ліс, 26.02.2011.

S. lageniformis (Fuckel) S.I. Ahmed et Cain, Can. J. Bot. **50**(3): 446, 1972. На екскрементах кози: околиці с. Радьківка, Піщане лісництво, мішаний листяний ліс, 26.02.2011.

S. minima (Auersw.) S.I. Ahmed et Cain, in Ahmed et Asad, Pakist. J. scient. ind. Res. **12**(3): 241, 1970. На екскрементах коня: с. Стецьківка, 08.08.2010. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 16.08.2010; там же, вологі луки, 24.08.10; там же, остепнені луки, 24.08.10; там же, надзаплавна тераса р. Олешня, пасовище, 05.09.2010; с. Кровне, заплавні луки, 08.09.11; с. Миколаївка, пасовищні луки, 26.10.11; с. Хотинь, заплавні луки, 26.10.11. На екскрементах зайця: с. Стецьківка, Піщане лісництво, мішаний листяний ліс, 26.02.2011.

S. minimoides S.I. Ahmed et Cain, Can. J. Bot. **50**(3): 450, 1972. На екскрементах корови: с. Стецьківка, остепнені луки, 24.08.10.

LEOTIOMYCETES

THELEBOLALES

Thelebolaceae Eckblad

Thelebolus Tode

Th. polysporus (P. Karst.) Otani et Kanzawa, Trans. Mycol. Soc. Japan **11**(2): 45, 1970. На екскрементах корови: с. Стецьківка, вологі луки біля ставка, 24.08.10.

Coprotus Korf et Kimbr.

C. sexdecimsporus (P. Crouan et H. Crouan) Kimbr. et Korf, Am. J. Bot. **54**: 22, 1967. На екскрементах віслюка: с. Миколаївка, остепнені луки, 26.10.11.

PEZIZOMYCETES

PEZIZALES

Ascobolaceae Boud. ex Sacc.

Ascobolus Pers.

A. sacchariferus Brumm., Persoonia, Suppl. 1: 122, 1967. На екскрементах зайця: с. Стецьківка, Піщане лісництво, мішаний листяний ліс, 26.02.2011.

A. immersus Pers., Neues Mag. Bot. **1**: 115, 1794. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 08.08.2010; там же, 16.08.2010; там же, вологі луки, 24.08.10; там же, остепнені луки, 02.08.10; с. Руднівка, заплавні луки, 08.09.11; с. Кровне, заплавні луки, 08.09.11; там же, остепнені луки, 08.09.11.

Saccobolus Boud.

S. citrinus Boud. et Torrend, Bull. Soc. mycol. Fr. **27**(2): 131, 1911. На екскремент-тах коня: с. Стецьківка, 08.08.2010. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 16.08.2010; там же, надзаплавна тераса р. Олешня, пасовище, 05.09.2010.

S. glaber (Pers.) Lambotte, Mém. Soc. roy. Sci. Liège, Série 2, **14**: 284, 1887. На екскрементах корови: с. Хотинь, заплавні луки, 26.10.11.

S. saccoboloides (Seaver) Brumm., Persoonia, Suppl. **1**: 168, 1967. На екскрементах корови: с. Миколаївка, материкові луки, 26.10.11.

S. truncatus Velen., Monogr. Discom. Bohem.: 370, 1934. На екскрементах корови: с. Руднівка, заплавні луки, 08.09.11.

Thecotheus Boud.

Th. pelletieri (P. Crouan et H. Crouan) Boud., Anns Sci. Nat., Bot., sér. 5, **10**: 235, 1869. На екскрементах корови: с. Хотинь, заплавні луки, 26.10.11.

Ascodesmidaceae J. Schröt.

Lasiobolus Sacc.

L. intermedius J.L. Bezerra et Kimbr., Can. J. Bot. **53**: 1218, 1975. На екскрементах оленя: околиці с. Стецьківка, мішаний листяний ліс, 26.02.2011.

L. lasioboloides Marchal, Mémoires de la Société Royale de Botanique de Belgique **24**(1): 68, 1885. На екскрементах корови: с. Кровне, заплавні луки, 08.09.11.

Pezizaceae Dumort.

Iodophanus Korf

I. difformis (P. Karst.) Kimbr., Luck-Allen et Cain, Am. J. Bot., Suppl. **56**(10): 1198, 1969. На екскрементах кози: околиці с. Стецьківка, остепнені луки, 02.08.10. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 08.08.2010; там же, 16.08.2010; там же, надзаплавна тераса р. Олешня, пасовище, 05.09.2010.

I. testaceus (Moug.) Korf, Am. J. Bot. **54**(1): 19, 1967. На екскрементах корови: с. Кровне, заплавні луки, 08.09.11.

I. carneus (Pers.) Korf, in Kimbrough et Korf, Am. J. Bot. **54**: 19, 1967. На екскрементах корови: с. Писарівка, заплавні луки, 26.10.11.

Peziza Dill. ex Fr.

P. fimeti (Fuckel) Seaver, North American Cup-fungi (Operculates): 232, 1928. На екскрементах кози: околиці с. Радьківка, Піщане лісництво, мішаний листяний ліс, 26.02.2011.

SORDARIOMYCETES

MICROASCALES

Microascaceae Luttr. ex Malloch

Kernia Nieuwl.

K. nitida (Sacc.) Nieuwl., Am. Midl. Nat.4: 379, 1916. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 16.08.2010.

SORDARIALES

Lasiosphaeriaceae Nannf.

Cercophora Fuckel

C. coprophila (Fr.) N. Lundq., Symb.bot. upsal. 20(1): 95, 1972. На екскрементах корови: с. Стецьківка, надзаплавна тераса р. Олешня, пасовище, 05.09.2010.

Podospora Ces.

P. decipiens (G. Winter ex Fuckel) Niessl, Hedwigia 22: 156, 1883. На екскрементах зайця: с. Радьківка, Піщане лісництво, мішаний листяний ліс, 26.02.2011. На екскрементах корови: с. Хотинь, заплавні луки, 26.10.11.

P. pauciseta (Ces.) Traverso, Fl. ital. crypt., Fungi 2(2): 431, 1907. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 08.08.2010; там же, 16.08.2010; там же, надзаплавна тераса р. Олешня, пасовище, 05.09.2010; там же, остепнені луки, 02.08.10; с. Руднівка, заплавні луки, 08.09.11; с. Кровне, заплавні луки, 08.09.11; там же, остепнені луки, 08.09.11; с. Миколаївка, материкові луки, 26.10.11.

P. pleiospora (G. Winter) Niessl, Hedwigia 22: 156, 1883. На екскрементах корови: с. Хотинь, заплавні луки, 26.10.11.

P. platensis (Speg.) Niessl, Hedwigia 22: 156, 1883. На екскрементах віслюка: с. Миколаївка, остепнені луки, 26.10.11.

Schizothecium Corda

Sch. conicum (Fuckel) N. Lundq., Symb. bot. upsal. 20(1): 254, 1972. На екскрементах корови: с. Кровне, остепнені луки, 08.09.11; с. Хотинь, заплавні луки, 26.10.11. На екскрементах вівці: с. Миколаївка, остепнені луки, 26.10.11.

Zygopleurage Boedijn

Z. zygospora (Speg.) Boedijn, Persoonia 2(3): 316, 1962. На екскрементах корови: с. Руднівка, заплавні луки, 08.09.11.

Sordariaceae G. Winter

Sordaria Ces. et De Not.

S. fimicola (Roberge ex Desm.) Ces. et De Not., Comm. Soc. crittog. Ital. 1(4): 226, 1863. На екскрементах коня: с. Стецьківка, 08.08.2010; там же, 16.08.2010. На екскрементах кози: с. Стецьківка, надзаплавна тераса р. Олешня, пасовище, 05.09.2010; там же, остепнені луки, 02.08.10; с. Радьківка, Піщане лісництво, мішаний ліс, 26.02.2011. На екскрементах оленя: околиці с. Стецьківка, Піщане

лісництво, вирубка, 26.02.2011. На екскрементах зайця: с. Стецьківка, Піщане лісництво, мішаний ліс, 26.02.2011; с. Радьківка, Піщане лісництво, листяний ліс, 26.02.2011.

S. humana (Fuckel) G. Winter, Rabenh. Krypt.-Fl., Edn 2, 1.2: 166, 1885. На екскрементах оленя: с. Стецьківка, Піщане лісництво, вирубка, 26.02.2011.

S. macrospora Auersw., Hedwigia 5(12): 192, 1866. На екскрементах дикого кабана: с. Радьківка, мішаний листяний ліс, 26.02.11.

Chaetomiaceae G. Winter

Chaetomium Kunze

Ch. murorum Corda, Icon. fung.1: 24, 1837. На екскрементах корови: с. Стецьківка, 16.08.2010. На екскрементах дикого кабана: околиці с. Радьківка, мішаний листяний ліс, 26.02.11.

Висновки. Таким чином, в долині р. Олешня встановлено місцезнаходження 32 видів копрофільних аскоміцетів, що складає 34,4% від загального видового складу грибів цієї екологічної групи в Україні. У результаті проведеного дослідження список копрофільних грибів України поповнився чотирма видами. П'ять з виявлених видів належать до маловідомих в Україні та характеризуються обмеженим ареалом на її території.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голубцова Ю.І. Нові знахідки копрофільних аскоміцетів з Криму [Текст] / Ю.І. Голубцова, І.Г. Мікос, О.Ю. Акулов // Чорномор. ботан. журн. – 2010. – 6, №1. – С. 67-83.
2. Прохоров В.П. История и современная классификация копротрофных дискомицетов [Текст] / В.П. Прохоров // Микол. и фитопатол. – 1986. – 20, вып. 1. – С. 70–75.
3. Прохоров В.П. Копротрофні дискоміцети України і Молдови [Текст] / В.П. Прохоров // Укр. ботан. журн. – 1991. – 48, № 1. – С. 34–41.
4. Прохоров В.П. Определитель грибов России. Дискомицеты. Вып. 1. Сем. Ascobolaceae, Iodophanaceae, Ascodesmidaceae, Pezizaceae, Ruyonemateceae, Thelebolaceae [Текст] / В.П. Прохоров. – М.: Т-во науч. изд. КМК, 2004. – 225 с.
5. Bell A. Dung Fungi: an illustrated guide to coprophilous fungi in New Zealand [Text] / A. Bell. – Wellington: Victoria University Press., 1983. – 88 p.
6. Index of fungi. The global fungal nomenclator [electronic resource] / P.M. Kirk. – The CAB International, 2003–2004. Режим доступу : <http://indexfungorum.org/Names/Names.asp>.
7. Kirk P.M. Ainsworth and Bisby's Dictionary of the Fungi [Text] / P.M. Kirk, P.F. Cannon, J.C. David, D.W. Minter, J.A. Stalpers. – 10 ed. – Wallingford: CAB International, 2008. – 771 p.
8. Mirza J.H. Revision of the genus *Podospora* [Text] / J.H. Mirza, R.F. Cain // Can. J. Bot. – 1969. – 47, № 12. – P. 1999–2048.

РЕЗЮМЕ

Ю.І. Литвиненко, А.С. Кравцов. Копрофильные аскомицеты долины р. Олешня. *Впервые проведены детальные исследования копрофильных аскомицетов долины р. Олешня (Сумской район, Сумская область). Копрофильные грибы представлены 32 видами из 16 родов, 9 семейств, 5 порядков. За период 2010–2011 гг. отмечено 5 малоизвестных для Украины видов и 4 – новых для ее территории. Среди новых для Украины видов – *Iodophanus difformis* (P. Karst.) Kimbr., *Podospora platensis* (Speg.) Niessl, *Sordaria humana* (Fuckel) G. Winter та *Thecotheus pelletieri* (P. Crouan et H. Crouan) Boud.*

Ключевые слова: копрофильные грибы, Ascomycetes, *Iodophanus*, *Podospora*, *Sordaria*, *Thecotheus*, новые виды, р. Олешня, Украина.

SUMMARY

Yu.I. Lytvynenko, A.S. Kravtsov. Coprophilous Ascomycetes of the Oleshnia Riverbed.

Detailed survey of coprophilous ascomycetes was carried out in the Oleshnia Riverbed (Sumy regions) for the first time. Totally 32 species of 16 genera of 9 families of 5 orders from Pezizomycetes, Sordariomycetes, Dothideomycetes ma Leotiomyces have been collected. There as a result, 5 species rare for the Ukraine and 4 species (Iodophanus difformis (P. Karst.) Kimbr., Podospora platensis (Speg.) Niessl, Sordaria humana (Fuckel) G. Winter ma Thecotheus pelletieri (P. Crouan et H. Crouan) Boud.) new for Ukraine.

Key words: coprophilous fungi, Ascomycetes, Iodophanus, Podospora, Sordaria, Thecotheus, new species, Oleshnia River, Ukraine.

УДК 581/582(477.52)

Т.М. Нікачало, К.К. Карпенко

СУДИННІ РОСЛИНИ БАСЕЙНУ РІЧКИ МАЛИЙ РОМЕН (СУМСЬКА ОБЛАСТЬ)

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка

Робота присвячена вивченню судинних рослин басейну річки Малий Ромен для встановлення особливостей їх видового складу на таксономічному, екологічному та фітоценотичному рівнях. Наведена інформація про 283 види судинних рослин із 183 родів, 66 родин, 45 порядків, 4 класів (Equisetopsida, Polypodiopsida, Magnoliopsida, Liliopsida), 3 відділів (Equisetophyta, Polypodiophyta, Magnoliophyta), серед яких – Dactylorhiza incarnata (L.) Soo, Dactylorhiza majalis (Reichenb.) P.F. Hunt et Summerhaes занесені до Червоної книги України, Inula helenium L., Urticularia vulgaris L. занесені до Обласного червоного списку, Ostericum palustre (Bess.) занесений до Списку-додатку до Бернської конвенції.

Ключові слова: судинні рослини, Червона книга України, річка Малий Ромен, фіторізноманіття.

Вступ. На сучасному етапі розвитку суспільства, в умовах значного антропогенного пресингу на природне середовище набувають важливості проблеми збереження природних ландшафтів, їх ценотичного та видового біорізноманіття. Особливе місце в цьому належить вивченню стану збереженості, раціональному використанню, охороні та відтворенню видового й ценотичного фіторізноманіття – основи нормального функціонування й розвитку всіх екосистем нашої планети. Усе більше видів рослин і рослинних угруповань опиняються під загрозою зникнення. До таких чинників належать вирубування лісів, розорювання цілинних земель, осушувальна меліорація, знищення чагарникової рослинності, випрямлення русел річок і господарське освоєння їхніх заплавл, надмірне рекреаційне навантаження поблизу населених пунктів, випалювання відмерлих решток трав на луках і в степах, надмірне вилучення природних ресурсів лікарських рослин та інших цінних у господарському відношенню видів рослин.